

สรุปผลการวิจัย ภารีประายม แหล่งข้อมูลและ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมสุขภาพ เกี่ยวกับการใช้ยาตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทุติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาของนักเรียนชายและหญิงในโรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียนสหศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนรัฐบาล สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา ๒๕๒๘ ที่ผ่านการเรียนรายวิชา พ ๖๐๖ ตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย บุตรดักราช ๒๕๒๔ แล้ว รวมทั้งสิ้น ๔๐๐ คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ผู้วิจัยนำแบบสำรวจไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้ค่าร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) ทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) และทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

สรุปผลการวิจัย

๑. รายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน

๑.๑ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีอายุระหว่าง ๑๘ - ๑๙ ปี ส่วนมากมีอายุ ๑๗ และ ๑๘ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗๕ และ ๔๓.๗๕ ตามลำดับ นักเรียนชายในโรงเรียนสหศึกษามีอายุสูงกว่านักเรียนหญิง กล่าวคือ มีอายุ ๑๘ ปี จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๐๐ ส่วนนักเรียนหญิงมีอายุ ๑๗ ปี จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐๐

๑.๒ การศึกษาของบิดามารดาของนักเรียน ส่วนมากอยู่ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๗๕ และ ๓๒.๗๕ ตามลำดับ ส่วนที่

ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีและอนุปริญญา มีเพียงร้อยละ 15.25 และ 9.00 และยังพบว่า บัตรของนักเรียนไม่เคยได้รับการศึกษาเลย ร้อยละ 6.25 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 6.00

1.3 การศึกษาของมาตรฐานของนักเรียน ส่วนมากได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 49.75 ระดับมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 21.25 และไม่เคยได้รับการศึกษาเลย คิดเป็นร้อยละ 8.50

1.4 อาชีพของบิดาของนักเรียน ส่วนมากค้าขาย ร้อยละ 30.00 รองลงมาคือรับราชการ ร้อยละ 27.75 และรับจ้างร้อยละ 27.00

1.5 อาชีพของมารดา ส่วนมากค้าขาย ร้อยละ 33.25 ไม่มีอาชีพร้อยละ 31.25 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 13.75 และรับราชการ ร้อยละ 13.00

1.6 สถานที่ที่นักเรียนอาศัยอยู่นั้น ส่วนมากอาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดา ร้อยละ 61.75 อาศัยอยู่กับญาติ ร้อยละ 21.75 อาศัยอยู่กับมารดา ร้อยละ 9.50 อาศัยอยู่กับบิดา ร้อยละ 3.25 และเช่าหอพักอยู่ ร้อยละ 3.00

1.7 สิ่งเสพติดที่บุคคลภายนอกในครอบครัวของนักเรียนเสพเป็นประจำ คือบุหรี่ ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงไปคือ เสพหั้งบุหรี่และสุรา ร้อยละ 16.25 ตีมสุราเพียงประเภทเดียว ร้อยละ 4.25 เสพติดสุราร่วมกับยาแก้ไข้ แก้ปวด ร้อยละ 2.50 เสพติดยาแก้ไข้แก้ปวดร้อยละ 2.50 และเสพติดบุหรี่ร่วมกับยาแก้ไข้แก้ปวด ร้อยละ 1.25 แต่ก็พบว่าบุคคลในครอบครัวของนักเรียนส่วนมากไม่เสพติดสิ่งใดเลย ร้อยละ 36.75

1.8 สิ่งเสพติดที่เพื่อนของนักเรียนเสพ เป็นประจำคือ บุหรี่ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.75 รองลงมาคือ เสพหั้งบุหรี่และสุรา ร้อยละ 18.50 เสพบุหรี่ร่วมกับกัญชา และเสพสุราร่วมกับกัญชา ร้อยละ 1.76 เท่ากัน แต่ก็พบว่าเพื่อนของนักเรียนส่วนมากไม่เสพติดสิ่งใดเลย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.25

2. พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยา

2.1 พฤติกรรมสุขภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา

2.1.1 ผลการทดสอบค่า เฉลี่ย พบว่าค่า เฉลี่ยของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงร่วมกันเท่ากับ 12.11 คิดเป็นร้อยละ 80.55 ซึ่งกล่าวได้ว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่า เฉลี่ยแยกตาม เพศแล้ว พบว่าค่า เฉลี่ยของนักเรียนชายต่ำกว่าของนักเรียนหญิงเล็กน้อย คือ นักเรียนชายเท่ากับ 11.83 และนักเรียนหญิงเท่ากับ 12.57

2.1.2 ผลการทดสอบค่า เฉลี่ยเป็นรายข้อทุกข้อของทั้งในด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา มีรายละเอียดดังนี้

นักเรียนชายและหญิงมีความรู้อยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก คือ มีค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเท่ากับ .80 ขึ้นไป คือ ข้อที่ 11 ก่อนที่จะใช้ยาจำเป็นต้องกระทำสิ่งใดก่อนเสมอ และข้อที่ 12 ถ้าลืมรับประทานยาในเม็ดที่ผ่านมาแล้วจะรับประทานยาในเม็ดต่อไปอย่างไร ส่วนข้อของทั้งที่พบว่านักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก นักเรียนชายอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ข้อที่ 6 ค่าว่า Expired date ที่ฉลากยาปฏิชีวนะนั้น หมายถึงสิ่งใด ข้อที่ 10 ก่อนใช้ยาน้ำต้องเขย่าขวดก่อนเพื่ออะไร ข้อที่ 13 แพทย์สั่งยาปฏิชีวนะให้จำนวนหนึ่ง แต่รับประทานยังไน่หมดครากรของโรคที่หาย แล้วควรทำอย่างไรต่อไป ส่วนข้อของทั้งที่ 3 สมุนไหร์ต้องใช้ พบร่วมนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก แต่นักเรียนชาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ คือเท่ากับ .49

นักเรียนชายและหญิงมีความรู้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือมีค่าเฉลี่ยระหว่าง .70 - .79 คือข้อที่ 7 แพทย์จะซักถามประวัติการแพ้ยาของคนไข้ เพื่อวัดถุประสงค์ใด ข้อที่ 16 ถ้ารับประทานยาที่แพทย์สั่งไปประยุกต์หนึ่งผลของการป่วยไม่ทุ เจลาลง เลย ควรปฏิบัติอย่างไร ส่วนข้อของทั้งที่พบว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนหญิงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แต่นักเรียนชายอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คือ ข้อที่ 2 สิ่งใดที่ไม่ควร เป็นยาตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2522 และข้อที่ 18 การรับประทานยาแก้พิษหรือแก้หวัดแล้ว เกิดอาการรุนแรงขึ้น

เพราะเหตุได้ ส่วนในข้อกราทงข้อที่ 18 มาตรการจะตั้งครรภ์หรือระหว่างให้นมบุตร รับประทานยา เตตราซียคลินจะเกิดผลอย่างไร นักเรียนหกยุงมีค่า เฉลี่ยวอยู่ในเกณฑ์ดี แต่นักเรียนชายอยู่ในเกณฑ์ดีกว่า เกณฑ์ขั้นต่ำ

นักเรียนชายและหกยุงมีความรู้อยู่ในเกณฑ์ผ่าน เกณฑ์ขั้นต่ำ คือมีค่า เฉลี่ยวอย่าง .60-.69 สำหรับข้อที่ 1 ยาทามายังสิ่งใด และข้อที่ 19 อาการบวมน้ำ และมีความต้านทานโรคต้านน้ำเป็นอาการที่เกิดจากภาวะรับประทานยาจ้าพากได แต่พบว่า นักเรียนหกยุงมีค่าเฉลี่ยวอยู่ในเกณฑ์ปานกลางหรือมีค่าเฉลี่ยวอย่าง .80-.89 แต่นักเรียนชายอยู่ในเกณฑ์ผ่าน เกณฑ์ขั้นต่ำในข้อที่ 9 การใช้ยาหล่ายชนิดร่วมกันอาจเกิดผลอย่างไร

นักเรียนชายและหกยุงมีความรู้อยู่ในเกณฑ์ดีกว่า เกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งมี ค่าเฉลี่ยวอย่าง .01-.49 ในข้อที่ 4 ยาซีดได เป็นยาควบคุมพิเศษ ข้อที่ 6 ปัจจุบัน มียาสามัญหล่ายชนิดที่อาจมีลักษณะคล้ายกันจึงจำเป็นต้องระรงในเรื่องตัวเป็นพิเศษ ข้อที่ 8 การใช้ยาซุดหรือยาหล่ายชนิดร่วมกันเป็นการใช้ยาในสกปรกได ข้อที่ 14 การรับประทานยาจ้าพากแก่ปวดควรรับประทานอย่างไร ข้อที่ 17 การรับประทานยาอนหลับ แล้วนอนหลับนานมิดปูกต้นนี้เป็นเพราะเหตุได และข้อที่ 20 การรับประทานยาปฏิชีวนะ ลักษณะใดจะ เป็นเหตุให้เชื้อโรคตื้อยาได้มากที่สุด

2.1.3 ผลการทดสอบค่าที่ (*t-test*) เพื่อทดสอบความแตกต่าง ในด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหกยุงพบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหกยุงมีพฤติกรรมสุขภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.4 ผลการทดสอบค่าที่ (*t-test*) เป็นรายข้อทุกข้อกราทง พบร่วมนักเรียนชายและหกยุงมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ในข้อที่ 3 ข้อที่ 5 ข้อที่ 10 ข้อที่ 13 ข้อที่ 14 ข้อที่ 16 ข้อที่ 18 และ ข้อที่ 20 ส่วนข้อกราทงอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมสุขภาพ เกี่ยวกับ

การใช้ยาในด้านความรู้ ระหว่างนักเรียนจากโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรีและโรงเรียนสหศึกษาพบว่า นักเรียนจากโรงเรียนทั้ง ๓ ประเภท มีพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาด้านความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๖ และ เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยเพื่อทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) และพบว่ามีนักเรียน ๒ กลุ่ม มีพฤติกรรมสุขภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๖ ศือระหว่างนักเรียนจากโรงเรียนชายกับโรงเรียนสตรี และนักเรียนจากโรงเรียนสตรีกับนักเรียนจากโรงเรียนสหศึกษา

๒.๒ พฤติกรรมสุขภาพด้านทัศนคติ เกี่ยวกับการใช้ยา

๒.๒.๑ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ย พบว่านักเรียนชายและหญิงมีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสุขภาพด้านทัศนคติ เกี่ยวกับการใช้ยาเท่ากับ ๘๑.๗๙ คิดเป็นค่าเฉลี่ยโดยทั่วไปเท่ากับ ๓.๐๘ ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชายเท่ากับ ๘๑.๐๔ คิดเป็นค่าเฉลี่ยโดยทั่วไปเท่ากับ ๓.๐๖ ค่าเฉลี่ยของนักเรียนหญิงเท่ากับ ๘๒.๕๔ คิดเป็นค่าเฉลี่ยโดยทั่วไปเท่ากับ ๓.๑๒ ค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งชายและหญิงอยู่ในเกณฑ์ยกต้อง

๒.๒.๒ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อทุกข้อของในด้านทัศนคติ เกี่ยวกับการใช้ยา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ทัศนคติที่อยู่ในเกณฑ์ยกต้องมากที่สุด ศืมค่าเฉลี่ยระหว่าง ๓.๖๐-๔.๐๐ พบว่ามีนักเรียนทั้งชายและหญิงมีทัศนคติที่ยกต้องมากที่สุดในข้อที่ ๔ ถ้ามีอาการป่วยบ่อย ๆ ควรซื้อยา自行รับประทานเอง เพราะประทัยดและสะตวอกกว่าการไปพบแพทย์ ข้อที่ ๑๑ เมื่อทราบว่า yan จะเสียหรือใกล้จะหมดอายุแล้วควรรีบรับประทานยานั้นให้ทันทีโดยเร็ว ส่วนข้อของที่พบว่านักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ยกต้องมากที่สุด และนักเรียนชายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ยกต้องศือ ข้อที่ ๑๐ ควรให้เด็กอย่างยาใช้ได้เอง เพื่อเป็นการฝึกให้เด็กเรียนรู้วิธีการใช้ยาที่ยกต้องด้วยตนเอง และข้อที่ ๑๒ ควรให้แพทย์สั่งยาครั้งละมาก ๆ เพื่อที่จะใช้รักษาอาการป่วยในครั้งต่อ ๆ ไปด้วย

ทัศนคติที่อยู่ในเกณฑ์ยกต้อง ศืมค่าเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐-๓.๔๙ พบว่า นักเรียนชายและหญิงมีทัศนคติ เกี่ยวกับการใช้ยาในเกณฑ์ยกต้องในข้อที่ ๑ โรคบางโรค

ไม่จำเป็นต้องใช้ยาถ้าพักผ่อนมาก ๆ ก็หายเองได้ ข้อที่ 2 การเจ็บป่วยเพียงเล็กน้อย
ควรซื้อยา自行รับประทานเองก่อนถ้าไม่หายจึงไปพบแพทย์ ข้อที่ 3 ผู้ที่มีอาการป่วย
คล้าย ๆ กันก็สามารถที่จะใช้ยาชนิดเดียวกันได้ ข้อที่ 5 ยานางซึมิดสามารถช่วยให้
สมรรถภาพทางกายและเพศดีขึ้นได้ ข้อที่ 6 การบ่องกันการแพ้สารต่าง ๆ วิธีดีที่สุด
คือการรับประทานยาแก้แพ้ไว้ล่วงหน้า ข้อที่ 7 มียาหลายประเภทที่รับประทานติดต่อภัย
เป็นเวลานาน ๆ อาจทำให้เกิดการติดยาขึ้นได้ ข้อที่ 8 เราไม่ควรใช้ยาตามคำบอกรاء,
ของบุคคลอื่น ข้อที่ 9 เราไม่ควรใช้ยาหลาย ๆ ชนิดในเวลาเดียวกัน ข้อที่ 13 เมื่อ
หายป่วยแล้วควรหยุดรับประทานยาทันทีแม้ว่ายาที่แพทย์สั่งให้นั้นจะยังไม่หมดคงท.au
ข้อที่ 14 การใช้ยาในทางที่มีความบิดามารศอาจจะเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เยาวชนใช้ยาใน
ทางที่ผิดด้วย ข้อที่ 18 เมื่อเจ็บป่วยทุกครั้งควรปรึกษาแพทย์เสมอ ข้อที่ 18 ยาแผน
โบราณเป็นยาที่มีคุณภาพดีกว่ายาแผนปัจจุบัน ข้อที่ 19 การติดยา เสพย์ติดบางชนิด เป็น
เรื่องธรรมชาติไม่เสียหาย และข้อที่ 20 การรับประทานยาปฏิชีวนะก่อนร่วมประเวณีกับ
บุคคลที่เป็นภัยโรคจะสามารถป้องกันการติดโรคได้

ทัศนคติที่อยู่ในเกณฑ์ไม่ถูกต้อง ศ้อมีค่า เฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49
พบว่านักเรียนทั้งชายและหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ยาอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ถูกต้อง ใน
ข้อที่ 16 การซื้อยาจากร้านขายยาครัวน้ำตัวอย่างยาไปด้วยทุกครั้ง และข้อที่ 17
ยาฉีด เป็นยาที่ได้ผลดีกว่ายารับประทาน

ข้อกระหงค์ด้านทัศนคตินั้นมีทั้งบวกและลบ ที่เป็นทัศนคติที่ถูกต้อง
(positive) และทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง (negative) การที่นักเรียนส่วนมากมีค่าเฉลี่ย
ด้านทัศนคติอยู่ในเกณฑ์ถูกต้อง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีทัศนคติที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการ
ใช้ยา และทราบว่าข้อกระหงค์ใด เป็นข้อกระหงค์ที่มีลักษณะ เป็นทัศนคติที่ถูกต้องหรือไม่
ถูกต้อง

2.2.3 การทดสอบค่า t (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของ
พฤติกรรมสุขภาพด้านทัศนคติ เกี่ยวกับการใช้ยาระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง
พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาด้านทัศนคติ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.4 ผลการทดสอบค่าที่ (*t-test*) เป็นรายข้อทุกข้อของทาง พบว่า นักเรียนชายและหญิงมีพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาด้านทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อของทางข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 10 ข้อที่ 12 ข้อที่ 13 และข้อที่ 19 ข้อของทางอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับ การใช้ยาด้านทัศนคติระหว่างนักเรียนจากโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรีและโรงเรียน สหศึกษา พบว่านักเรียนจากโรงเรียนทั้ง ๓ ประเภท มีพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการ ใช้ยาด้านทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé) แล้วพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ในนักเรียน ๒ กลุ่ม กือ ระหว่างนักเรียนจากโรงเรียนชายกับ นักเรียนจากโรงเรียนสตรี และนักเรียนจากโรงเรียนชายกับนักเรียนจากโรงเรียน สหศึกษา

2.3 พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยา

2.3.1 ผลการทดสอบค่า เอลี่ย พบว่าค่า เอลี่ยรวมของนักเรียนชาย และหญิงเท่ากัน ๘๓.๑๙ คิดเป็นค่า เอลี่ยทั่วไปเท่ากัน ๓.๓๓ ค่า เอลี่ยของนักเรียนชาย เท่ากัน ๘๒.๑๘ คิดเป็นค่า เอลี่ยทั่วไปเท่ากัน ๓.๒๙ ค่า เอลี่ยของนักเรียนหญิง เท่ากัน ๘๔.๒๐ คิดเป็นค่า เอลี่ยทั่วไปเท่ากัน ๓.๓๖ แสดงให้เห็นว่านักเรียนชายและหญิงมีค่า เอลี่ย ในด้านการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยาอยู่ในเกณฑ์สูงต้อง

2.3.2 การทดสอบค่า เอลี่ยเป็นรายข้อทุกข้อของทาง ในด้านการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยาของนักเรียนชายและหญิง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การปฏิบัติที่อยู่ในเกณฑ์สูงต้องมากที่สุด คือค่า เอลี่ยระหว่าง ๓.๕๐- ๔.๐๐ พบว่านักเรียนทั้งชายและหญิงมีพฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยา อยู่ในเกณฑ์สูงต้องมากที่สุดในข้อที่ ๑ ท่านชอบรับประทานยาหรือ เสพยาบางชนิดทึ่งที่ไม่มี อาการป่วย ข้อที่ ๓ ท่านรับประทานยาเมื่อเกิดความไม่สบายใจ ข้อที่ ๗ ท่านเคยขอยา จากเพื่อนหรือเพื่อนบ้านเมื่อเกิดความเจ็บป่วย ข้อที่ ๑๖ ท่านใช้ยาในปริมาณที่มากกว่าที่

แพทย์สั่งให้ใช้เล็กน้อย เพื่อให้ยามีความแรงและได้ผลเร็ว ข้อที่ ๑๘ ท่านลดน้ำหนักด้วยการใช้ยาลดความอ้วน ข้อที่ ๑๙ ท่านเพิ่มน้ำหนักหรือเพิ่มความอยากรับประทานอาหารด้วยยาสูตรทำให้อ้วน ข้อที่ ๒๐ ท่านใช้ยานอนหลับ เชื่อหานอนไม่หลับ ข้อที่ ๒๑ ท่านใช้ยาแก้ปวดหรือเครื่องดื่มบำรุงกำลัง เมื่อต้องการความสดชื่นหรือเพิ่มสมรรถภาพความจำ และข้อที่ ๒๔ ท่านจะใช้ยาผ่อนคลายความเครียด เมื่อท่านมีปัญหาหรือมีความวิตกกังวล และพบว่ามากเรียนหูถูงมีคำเดสิอยู่ในเกณฑ์ถูกต้องมากที่สุด แต่นักเรียนชายมีคำเดสิอยู่ในเกณฑ์ถูกต้อง ศือในข้อที่ ๒๓ ท่านรับประทานวิตามินบาร์ชุ่งร่างกายเพื่อป้องกันโรคบางชนิดอยู่เสมอ

การปฏิบัติที่อยู่ในเกณฑ์ถูกต้อง ศือ มีคำเดสิระหว่าง ๒.๕๐-๓.๔๙
 พบร่วมกับเรียนชายและหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ยาอยู่ในเกณฑ์ถูกต้องในข้อที่ ๒ ท่านรับประทานยาเมื่อเกิดอาการเจ็บป่วยเท่านั้น ข้อที่ ๔ ท่านรับประทานยาเพื่อป้องกันความเจ็บป่วยเมื่อเกิดโรคระบาด ข้อที่ ๘ ท่านซื้อยาจากร้านขายยามาใช้เอง เมื่อต้องการที่จะใช้ยา ข้อที่ ๘ ท่านนำยาที่เคยใช้เมื่อป่วยครั้งก่อนซึ่งยังใช้ไม่หมดมาใช้ใหม่เมื่อป่วยมีอาการคล้ายกัน ข้อที่ ๙ เมื่อมีบุคคลในครอบครัวของท่านมีการป่วยคล้ายกับที่ท่านเคยเป็นท่านจะซื้อยาที่ท่านเคยใช้มารักษา ข้อที่ ๑๐ ท่านจะเหลือยาที่ใช้ได้ผลไวงานนั้นเหลือเพื่อเก็บไว้เป็นตัวอย่างในการซื้อยาจากร้านขายยาครั้งต่อไป ข้อที่ ๑๑ เมื่อใช้ยาจนเกือบหมดแล้วแต่อาการป่วยยังไม่หายท่านจะไปพบแพทย์เพื่อขอยาใหม่ ข้อที่ ๑๒ เมื่อใช้ยาจนเกือบหมดแล้วแต่อาการป่วยยังไม่หายท่านจะน้ำยาที่เหลือไปเป็นตัวอย่างเพื่อซื้อยานั้นจากร้านขายยาซึ่งรับประทานต่อไปจนกว่าจะหาย ข้อที่ ๑๓ การรักษาอาการป่วยนั้นท่านใช้ยาจนกว่าโรคจะหาย ข้อที่ ๑๔ ท่านใช้ยาตามที่แพทย์สั่งให้มาจนหมดแม้ว่าอาการป่วยจะหายก่อนที่ยาจะหมดก็ตาม ข้อที่ ๑๖ ท่านจะรับประทานยาไม่ครบตามจำนวนที่แพทย์สั่งให้ใช้อยู่เสมอ ข้อที่ ๑๗ เมื่อได้ยานาแล้ว ก่อนที่ท่านจะเก็บยาไว้ในตู้ยาท่านจะเชยันสรรพคุณของยาและวิธีการใช้ยากับยานั้นไว้เสมอ ข้อที่ ๒๒ ท่านใช้ยาหลายหรือยาถ่ายเมื่อห้องผูก และข้อที่ ๒๖ ท่านใช้ยาตามที่ข้าราชการเคยใช้เมื่อมีอาการคล้ายคลึงกัน

การปฏิบัติที่อยู่ในเกณฑ์ไม่ถูกต้อง ศืมค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑ : ๕๐-๒.๔๙

พบว่ามีนักเรียนชายและหญิงมีการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยาอยู่ในเกณฑ์ไม่ถูกต้อง เมื่อ

กรณีเดียวกัน ข้อที่ ๖ ท่านไปพบแพทย์ เพื่อรับใบสั่งยา เมื่อต้องการที่จะใช้ยา

ข้อกระทุงต่าง ๆ ทางด้านการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยาเมื่อต้องลักษณะที่เป็นแบบการปฏิบัติที่ถูกต้อง (positive) และไม่ถูกต้อง (negative) มีนักเรียนจำนวนมาก มีค่าเฉลี่ยในเกณฑ์ถูกต้องและถูกต้องมากที่สุดแสดงให้เห็นว่ามีนักเรียนมีการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยาในทางที่ถูกต้องและไม่ปฏิบัติตามข้อกระทุงที่ เป็นแบบของ การปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง

2.3.3 ผลการทดสอบค่าที่ (*t-test*) เพื่อทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยาระหว่างนักเรียนชายและหญิงพบว่า นักเรียนชายและหญิงมีพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาด้านการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .06

2.3.4 ผลการทดสอบค่าที่ (*t-test*) เป็นรายข้อทุกข้อกระทุงพบว่า นักเรียนชายและหญิงมีพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาด้านการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .06 ในข้อที่ ๔ ข้อที่ ๘ ข้อที่ ๑๒ ข้อที่ ๑๖ ข้อที่ ๒๓ และข้อที่ ๒๔ ข้อกระทุงอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมสุขภาพ เกี่ยวกับการใช้ยาด้านการปฏิบัติของนักเรียนจากโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสหศึกษา พบร้ามีนักเรียนจากโรงเรียนทั้ง ๓ ประเภท มีพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาด้านการปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าหมายปลายเปิด โดยวิเคราะห์แยกออกเป็น ๒ กรณีดังนี้

2.4.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยา นักเรียนทั้งชายและหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยาว่า การเงินป่วยแต่ละครั้งควรไปพบแพทย์เพื่อรักษา ร้อยละ ๓๐.๐๐ ควรออกจากภายนอกควบคุม บังคับให้มีเภสัชกรประจำร้านขายยา ร้อยละ ๒๕.๐๐ ควรออกจากภายนอกควบคุมไม่ให้ร้านขายยาจำหน่ายอันตรายและยาเสพติด

ร้อยละ 22.00 ควรควบคุมการโฆษณาทางสื่อมวลชนเพราเป็นเหตุให้เกิดการตัดสินใจใช้ยาตามคำโฆษณา ร้อยละ 8.00 ควรควบคุมให้กลากยาจะบุหรี่ใช้ยา วันหมดอายุยาอย่างชัดเจนและอ่านเข้าใจได้ง่าย ร้อยละ 6.00 และควรรณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาให้มากยิ่งขึ้น ร้อยละ 3.60

2.4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ยา นักเรียนทั้งชายและหญิงมีความเห็นว่าปัญหาในการใช้ยาที่สำคัญคือ การไปพบแพทย์เพื่อรักษาอาการป่วยที่โรงพยาบาลผู้คนเป็นการสืบเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายมาก จึงทำให้ประชาชนนิยมซื้อยาจากร้านขายยาซึ่งจำหน่ายยาในราคายูก ซึ่งง่าย สะดวกและรวดเร็ว ร้อยละ 41.60 ร้านขายยาไม่มีเภสัชกรประจำร้านและร้านขายยาขาดความชัดเจนของต่อประชาชนผู้ซื้อยา ร้อยละ 20.00 ร้านขายยานิยมขายยาชุดซึ่งเป็นสิ่งไม่ยูกต้องและเป็นอันตรายต่ำผู้บริโภค ร้อยละ 9.00 ในประเทศไทยมีการจำหน่ายยาปลอม ยาเสื่อมคุณภาพ ยาด้อยคุณภาพ เป็นจำนวนมาก ร้อยละ 3.67 สื่อมวลชนที่โฆษณาเป็นผลให้ประชาชนตัดสินใจใช้ยาตามคำโฆษณา ร้อยละ 2.00 และประเทศไทยมียาจำหน่ายมากน้ำหนักโดยชัตตันเก็บไป ร้อยละ 2.00 เช่นกัน

อภิปรายผล

1. จากผลการวิเคราะห์เชิงแสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนมากมีอายุระหว่าง 16-17 ปี ซึ่งจัดว่ากำลังอยู่ในช่วงของการเป็นร้อยรุ่นที่มีความอยากรู้อยากทดลองและยอมรับอิทธิพลจากกลุ่ม เพื่อนมากที่สุด นักเรียนส่วนมากอาศัยอยู่กับบิดามารดา แต่บิดามารดาที่เป็นบุคคลที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นส่วนมากจึงไม่สามารถที่จะให้ความรู้ในเรื่องยาและการใช้ยาในทางที่ถูกต้องได้เท่าที่ควร นอกจากนี้นักเรียนส่วนหนึ่งมีการเสพยาบางชนิด เช่นบุหรี่ สรุรา รวมไปถึงสารระเหยทอมบานาชมีดด้วย สภาพเช่นนี้อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาในทางที่ไม่ถูกต้องได้ กรณีเช่นนี้ เดนนิส (Dennis. 1982: 2790B) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสืบสานพุทธิกรรมการใช้ยาโดยไม่มีสีในสังแพทย์ภายในครอุบคหวัตพบร์ ถ้ามีสماชิกภายในครอุบคหวัตพบร์ มีพุทธิกรรมการใช้ยาที่ไม่เหมาะสมหรือใช้ยาโดยไม่มีสีในสังแพทย์มาก่อนก็จะ เป็นผลให้

สมาชิกในครอบครัวมีพฤติกรรมการใช้ยาที่ไม่เหมาะสมหรือใช้ยาโดยไม่มีใบสั่งแพทย์เพิ่มมากขึ้นด้วย มาลีน ศรีวงศ์ไพรช (๒๕๒๘: ๗๙) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง สังคมและเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับการติดยาเสพย์ติดของประชาชนในกรุงเทพมหานครกล่าวว่า ผู้ที่อาชญากรรมบิดามารดาหากลับเป็นผู้ติดยาเสพย์ติดมากกว่าผู้ที่อาชญากรรมล้าพังและการมีเพื่อนที่ติดยาเสพย์ติดก็ทำให้มีโอกาสติดมากกว่าผู้ที่มีเพื่อนซึ่งไม่ติดยาเสพย์ติดอีกด้วย

2. ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ผ่านการเรียนวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ รายวิชา พ ๘๐๖ หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทุกเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๔ แล้วนั้น เป็นบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาในระดับปานกลางแต่มีความรู้บางประการที่นักเรียนควรได้รับการเสริมสร้างให้มีความรู้ในทางที่ถูกต้องมากขึ้น เพราะจากผลการวิจัยที่ปรากฏนั้น นักเรียนยังมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาไม่เพียงพอ รวมทั้งยังมีความเข้าใจผิด เกี่ยวกับการใช้ยาในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ในเรื่องผลเสียของ การใช้ยาสุกหรือยาหลาอย่างชัดเจน ก็ร่วมกัน นักเรียนส่วนหนึ่งยังคงเข้าใจว่า การใช้ยาสุกหรือยาหลาอย่างชัดเจนนั้น จะทำให้ยาเสริมฤทธิ์กัน และมียาเม็ดคุณภาพมากขึ้น และนักเรียนส่วนหนึ่งก็ยังมีความนิยมในการซื้อยาสุกจากร้านขายยาทั่วไปมาซักจากอาการเจ็บป่วย ซึ่ง เป็นพฤติกรรมการใช้ยาที่ทุ่มเพื่อ利益และ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในด้านความรู้ เกี่ยวกับวิธีการรับประทานยาแก้ปวดก็ เช่นกัน นักเรียนส่วนมากเข้าใจว่า ยาแก้ปวดนั้น รับประทานได้ทุกเวลา เมื่อมีอาการปวดหรือรับประทานทุก ๔ ชั่วโมง โดยไม่คำนึงถึงผลข้างเคียงที่เกิดจากการรับประทานยาแก้ปวดนั้น ๆ นอกจากนั้นนักเรียนส่วนมากยังขาดความรู้ในเรื่อง เกี่ยวกับความหมายของยาประเทต่าง ๆ เช่น สมุนไพร ยาควบคุมพิเศษ เป็นต้น ในส่วนที่นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาที่ไม่สมบูรณ์เพียงพอ ประกอบกับร้านขายยาสามารถจ่ายยาได้โดยเสริมในสังคม เช่นนี้ จึงเป็นสิ่งที่ผู้สอนวิชาสุขศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาขอบข่ายของเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการสอน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้รับความรู้ที่ครอบคลุมอย่างกว้าง ๆ และสามารถที่จะนำความรู้นั้นไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างแท้จริง เทมาะสมกับสภาพแวดล้อม และสังคมที่นักเรียนสังกัดอยู่

3. ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ยา จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนมากมีทัศนคติ เกี่ยวกับการใช้ยาอยู่ในเกณฑ์ที่ถูกต้อง แต่เมื่อบางครั้งที่บังคับต้องให้ใช้ยา เช่น ในกรณีที่เกี่ยวกับการใช้ยาบางชนิดจะช่วยให้มีสมรรถภาพทางกายและทางเพศดีขึ้นได้ ยาแผนโบราณเป็นยาที่มีคุณภาพดีกว่ายาแผนปัจจุบัน ยาฉีดมีคุณภาพดีกว่ายารับประทาน และที่สำคัญคือ การซื้อยาจากร้านขายยาโดยน้ำด้วยเงินเดือน ไม่ต้องไปด้วย ในข้อกระหงด่าง ๆ เหล่านี้เป็นทัศนคติ หรือความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง (negative) แต่นักเรียนบางส่วนยังคงเชื่อว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้อง (positive) ซึ่งแสดงว่า นักเรียนมีทัศนคติ เกี่ยวกับการใช้ยาบางส่วนยังไม่ถูกต้อง และอาจเป็นผลให้มีพฤติกรรมการใช้ยาในด้านการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องด้วย การมีทัศนคติในทางที่ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับการใช้ยาของนักเรียนในลักษณะ เช่นนี้ เป็นสิ่งที่ควรได้รับการแก้ไข เพราะเป็นสิ่งที่สามารถที่จะแก้ไขได้ด้วยการให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่นักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ที่ถูกต้อง เป็นจริงและพัฒนาเป็นความเชื่อหรือทัศนคติที่ถูกต้องต่อไปได้

4. การปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยา จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียน มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาพอสมควร มีทัศนคติ เกี่ยวกับการใช้ยาอยู่ในเกณฑ์ที่ถูกต้อง ในด้านการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยา เช่น เดียวแก้ไข นักเรียนส่วนมากมีการปฏิบัติด่น เกี่ยวกับการใช้ยาอยู่ในเกณฑ์ถูกต้อง สิ่งที่ควรให้ความสนใจก็คือ นักเรียนทราบดีว่า การใช้ยาจะช่วยให้คนนั้นหายที่จะได้รับการตรวจวินิจฉัยโรคและสังญาโดยแพทย์ แต่ในทางปฏิบัตินักเรียนส่วนมากไม่ได้ปฏิบัติตามความรู้และความเชื่อที่ถูกต้องนั้น คือไม่นิยมที่จะไปพบแพทย์ เพื่อวินิจฉัยโรคและสังญา เมื่อต้องการที่จะใช้ยา พฤติกรรม เช่นนี้อาจมีสาเหตุจากหลาย ๆ ประการด้วยกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรได้รับการสนใจศึกษาค้นคว้า เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป อีกประการหนึ่งก็คือ ลักษณะนิสัยการฟังยาของนักเรียน เช่น การใช้ยาตามห้องเรียนรายบ่าย เมื่อมีอาการห้องผูก การใช้เครื่องดื่มบำรุงกำลังหรือยาแก้ปวด เมื่อต้องการความสดชื่น การใช้ยานอนหลับ เป็นต้น ในบางครั้งแม้ร่างกายจะมีอาการผิดปกติไปแต่ก็สามารถที่จะรักษาให้หายไปได้ด้วยสุขปฏิบัติที่ดีหรือการมี่อนามัย

ส่วนบุคคลที่ติดโดยไม่จำเป็นต้องใช้ยา พฤติกรรมด้านการใช้ยาข้างต้นนี้ เป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาให้ถูกต้องได้ ถ้านักเรียนมีความรู้ที่ถูกต้อง มีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่อง เกี่ยวกับการใช้ยาและไทยของยา และแนวทางการปฏิบัตินในการใช้ยาที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. การสอนวิชาสุขศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ยา จากผลการวิจัยชี้งบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาในระดับปานกลาง มีทัศนคติและการปฏิบัติ เกี่ยวกับ การใช้ยาอยู่ในเกณฑ์ถูกต้อง แต่ก็ยังคงมีความรู้บางกรณีที่นักเรียนควรได้เรียนรู้และมี ประสบการณ์เพิ่มขึ้น และทัศนคติบางกรณีที่ต้องได้รับการชี้แนะให้เหมาะสม เพื่อพัฒนา ไปสู่การมีพฤติกรรมสุขภาพด้านการใช้ยาที่ดี ผู้สอนควรที่จะจัดกระบวนการสอน เพื่อมุ่ง ให้เกิดการพัฒนาทั้งความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง ให้สอดคล้องกับสภาพ แวดล้อมและสังคมให้มากที่สุด ทั้งนี้ผู้สอนสามารถที่จะสำรวจได้ว่านักเรียนมีความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เพียง ได้รับการสำรวจหรือทดสอบ ก่อนเรียน แล้วพยายามเสริมสร้างความรู้ที่ถูกต้อง ทัศนคติและการปฏิบัติที่เหมาะสมใน สิ่งที่นักเรียนควรได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมที่ดีพอ ซึ่งจะส่งเสริมให้การสอน ประสบผลโดยตรงและ เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนมากที่สุด

2. หลักสูตรควรกำหนดให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับการใช้ยาซึ่งมาในรูป ไทยทั่วไปอย่าง เป็นการต่อเนื่องตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย เพื่อเป็นการปลูกฝังความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยาที่ถูกต้อง และเหมาะสมแก่นักเรียน

ในปัจจุบันมีหลักสูตรวิชาสุขศึกษากำหนดให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ยา เพียง 2 ระดับ คือในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรณีเช่นนี้ สามารถอกจำไว้ว่า หลักสูตรขาดความต่อเนื่องที่ดีพอ ซึ่งถ้าสามารถที่จะปรับปรุงให้ หลักสูตรมีความต่อเนื่องเหมาะสมมากกว่าในปัจจุบันแล้ว นักเรียนก็จะได้รับการปลูกฝัง ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยาได้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นผลโดยตรงต่อการ พัฒนาพฤติกรรมการใช้ยาของนักเรียนให้เหมาะสมและถูกต้องมากขึ้นได้

ข้อเสนอแนะในการริบบิ้งครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิธีเกี่ยวกับวิธีสอนที่เหมาะสมในการเสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพ
เกี่ยวกับการใช้ยาของนักเรียน
2. สำรวจความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ยาของครูผู้สอนวิชา
สุขศึกษา
3. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาทุกหน่วยวิชาในเรื่อง เกี่ยวกับ
การใช้ยาเก็บความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม สังคม และการดำเนินชีวิตของนักเรียน
4. ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพ เกี่ยวกับการใช้ยาของนักเรียนในเขต
กรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**